

EL MÈTODE DECROLY

Decroly no va inventar un mètode d'aprenentatge, el va descobrir observant els nens.

Aprenentatge globalitzat

L'observació dels infants i la globalització són aspectes primordials del nostre mètode. Des de la seva especialització en psicologia i neurologia, i després d'un extens treball de camp sobre el procés natural d'aprenentatge, Decroly va idear un mètode escolar que s'hi adaptava. Segons els seus estudis, el nen percep el món com un tot, no com una suma de parts. És el que s'anomena funció de globalització. Per això des dels seus orígens, el mètode no contempla la parcel·lació en assignatures, sinó que treballa de manera global, partint de "centres d'interès".

L'aprenentatge de la lectura i l'escriptura s'aborda també des d'una perspectiva global: en lloc de començar per la unitat més petita (la lletra) per construir una idea, es parteix de la frase com expressió de quelcom amb significat i de manera deductiva l'infant progressa fins arribar a la lletra i el so.

Experimentació

L'infant té l'impuls d'actuar per descobrir i d'experimentar per entendre. A la nostra escola la font de l'aprenentatge és, sempre que sigui possible, la realitat. És indispensable el contacte directe amb l'entorn, quants més elements pugui veure, tocar, olorar, manipular, comparar, tastar, mesurar, etc., més ampliarà el propi camp d'experiència i tindrà més possibilitats d'assolir futurs aprenentatges. Els alumnes aprenen doncs per mitjà de l'observació directa, la manipulació, la formulació i verificació d'hipòtesis i finalment la descoberta. Amb tot això elaboren les llibretes que seran el seu material d'estudi; els llibres serviran de consulta per ampliar i cercar més informació en cas necessari.

Mètode Científic

El mètode científic és la manera que té la humanitat de generar coneixement a partir de la realitat que l'envolta. Ovide Decroly tenia una ment científica i com a tal va desenvolupar el seu mètode. Com més coneixem com funciona el cervell a l'aprenentatge, més raó de ser té el mètode Decroly. Els alumnes aprenen a observar, formular hipòtesis, associar idees i fer-les tangibles a través de l'expressió.

D'aquesta manera assoleixen una mirada científica que els serà útil tota la vida.

El dibuix d'observació

El primer pas cap al punt de vista científic és aprendre a observar des de l'objectivisme. Per tant, l'observació directa és sempre al començament de les activitats d'aprenentatge. El nen s'inicia en la representació real dels elements respectant les mides reals i reproduint-les amb volum, gràfica o corporalment (segons l'edat dels nens). En aquest estadi la creativitat queda en un segon pla, l'alumne ha de reconèixer les característiques dels objectes tal com són realment. La part més creativa i espontània dels infants tindrà lloc en les activitats que posteriorment es desprenguin del treball d'observació.

Observació-associació-expressió

Observar, associar i expressar són les tres accions simultànies que s'activen en el cervell de l'infant quan té lloc l'aprenentatge. El mètode Decroly possibilita que l'infant aprengui segons aquesta característica natural. El mestre l'acompanya en el procés d'observar amb tots els sentits i classificar els elements que l'envolten. Això li permet associar els nous coneixements amb altres prèviament assimilats. L'expressió consolida el pensament, utilitzant el llenguatge concret i l'abstracte: el llenguatge oral, escrit, matemàtic, corporal, plàstic i musical.

Sorpreses

Són elements (objectes, animals, vegetals o aliments) que els nens porten a la classe embolicats, despertant la curiositat del grup. Responen a l'interès espontani de l'infant; comencen amb el joc de descoberta sensorial del paquet i desemboquen en l'observació directa. És a partir d'aquí que es desencadena el procés simultani d'aprenentatge: observació directa, associació de les noves informacions amb les ja adquirides i l'expressió de les idees per mitjà del llenguatge concret i/o abstracte. Tot aquest treball es dona de forma globalitzada, així, d'un simple element es treballen tots els àmbits de coneixement: càlcul, mesura, coneixement del medi, expressió oral, escrita, gràfica, musical i corporal, etc.

Jocs Decroly

Els Jocs Decroly són de manipulació i estimulen la descoberta i la concentració. S'orienten a treballar el càlcul, la memòria, les grafies,

l'esquema corporal o l'atenció. Sovint són construïts pels mateixos nens amb materials reciclats o utilitzant elements que han observat a classe. De forma inconscient, l'infant estableix relacions i associacions, aprèn a abstraure i a interioritzar els nous aprenentatges. Els jocs Decroly permeten sobretot treballar nocions abordades a la classe i, tot jugant, ajuden a integrar i a assentar els nous conceptes.

Lectoescritura amb el mètode global

El mètode global de l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura és un procés analític que requereix una deducció progressiva, començant per la unitat més gran de representació escrita d'una idea (la frase) fins a arribar a la lletra. Els infants creen frases i les memoritzen visualment analitzant-les i comparant-les entre elles. Després, les van descomponent de forma progressiva primer en grups de paraules, després en paraules aïllades. L'anàlisi constant d'aquestes frases i paraules porta a l'infant a descobrir les analogies que, de mica en mica, es van identificant i classificant en síl·labes, sons, i finalment en lletres.

Centres d'Interès

Seguint els criteris de l'aprenentatge globalitzat, el nostre pla d'estudis s'estructura a partir de quatre centres d'interès cap als quals divergeixen tots els àmbits de coneixement. Decroly va definir els quatre centres d'interès que creia universals i indispensables per satisfer les necessitats essencials dels éssers humans: alimentar-se, protegir-se, defensar-se i treballar. Sota aquests paraigües es treballen totes les competències bàsiques i els continguts, que d'una manera o altra sempre es vinculen a l'infant o al seu entorn natural i social.

Rol del mestre

El rol del mestre és de "palanca" de l'aprenentatge. El mestre guia les activitats del grup cap a experiències que puguin despertar l'interès dels nens i portin a noves descobertes sobre qualsevol dels àmbits del coneixement. Així, segons el centre d'interès, l'observació d'un ésser viu, per exemple, ens pot portar a esbrinar com es protegeix de les intempèries, com s'alimenta, com treballa la seva comunitat o com es defensa dels perills.

Creativitat

Les activitats artístiques com la música, la plàstica i el teatre tenen un paper protagonista a la nostra escola, ja que ajuden a construir la personalitat de l'infant i desenvolupen la seva necessitat de comunicar-se mitjançant altres llenguatges. Són àmbits que permeten als infants explorar les seves habilitats expressives més enllà del llenguatge oral i afavoreixen el control progressiu de les emocions des d'un aprenentatge global (afectiu, sensorial, motor i cognitiu). Per això el teatre, la música i l'educació plàstica estan integrades en el nostre projecte curricular a totes les edats.

Cada any, tota l'escola treballa un autor, artista plàstic, que s'aborda de forma transversal des de l'Educació Infantil fins a la Primària, més enllà de la tècnica artística.

El Projecte del curs

A cada curs es planteja un gran projecte en el qual participen tots els alumnes de l'escola. Es treballa de manera interdisciplinària.

Assemblees i equips

A les Assemblees els alumnes de totes les edats es troben i estableixen acords de convivència. El funcionament dels equips imita la societat democràtica, amb càrrecs de govern rotatius que participen activament en el funcionament del centre. És l'espai idoni per a participar com a membres de la comunitat educativa en el seu bon funcionament.

Càrrecs

Els càrrecs són tasques de responsabilitat que impliquen els alumnes en el funcionament de l'escola. Canvien cada tres setmanes, el dia de l'assemblea, i els alumnes escullen quina responsabilitat volen assumir. Formen part de la vida social i ajuden a fer que els alumnes se sentin participants del seu dia a dia i responsables dins del grup.

Els càrrecs els fan des dels més petits fins als més grans: jardiner, conservador (encarregat dels animals), mestressa (parar la taula), repartir els pitets o tovallons, veure i anotar el temps que fa, passar llista, repartir el material, escombrar, repartir el berenar, netejar les taules o posar el rellotge a l'hora, entre d'altres.

Al Jardí d'Infants, els càrrecs tenen poca repercussió dins la classe, però es fan més importants a mida que els nens agafen una major dimensió dins l'escola. A Primària s'incorporen càrrecs que impliquen

més maduresa: delegat, notícies... A segon cicle de primària s'afegeixen càrrecs de més responsabilitat: periodistes de la revista de l'escola, web, majordom general...

Noves Tecnologies

El Mètode Decroly busca l'aprenentatge significatiu, que es dona quan l'infant està connectat a la realitat que l'envolta, posant tots els sentits en la seva activitat. Per tant, veiem les noves tecnologies no com una finalitat sinó com un mitjà, una eina més que pot complementar l'aprenentatge.

A cicle inicial de Primària els alumnes utilitzen iPads en grups desdoblats per descobrir diferents recursos i formes de treballar. Els continguts sempre van relacionats amb les observacions treballades a l'aula.

A partir de cicle mitjà, combinen tauletes i ordinadors. S'aprofundeix en les presentacions de documents, domini dels aparells i la navegació segura per internet.

Els alumnes de cicle superior creen jocs informàtics, fan servir programes com power point o prezi a l'hora de fer les seves conferències i creen articles per webs o blogs.

En alguns casos utilitzem els iPads com a eina de reforç de continguts, mitjançant jocs engrescadors.

“L'infant, en lloc de rebre passivament una successió de nocions previstes, ha de participar directament i activament en l'elaboració d'aquestes nocions. Contribuir a la recerca de documents, a la confecció del material, a l'experimentació, a la descoberta...”

O. Decroly.